

Изложба:

Старо и нестало воће Србије

Аутор: *Александра Савић*

На отварању ће говорити:
др Слободан Пузовић – помоћник директора ПЗЗП
др Милан Пауновић – директор Природњачког музеја Београд
и аутор Александра Савић – музејски саветник
Организатор и модератор: др Оливер Фојкар

Уторак 29. септембар 2020. у 12 часова

Покрајински завод за заштиту природе

Радничка 20а, Нови Сад

Србија је изузетно богата великим бројем старих, аутохтоних сорти воћа најразноврснијих облика, боја, укуса и мириса, које су се гајиле на нашем подручју стотинама година уназад, а које данас нестају без повратка готово незабележене.

У сеоским окућницама и воћњацима, али и на пијацама данас је тешко видети сорте воћа које су наши преци вековима користили за исхрану. Међутим, иако ретке, старе сорте јабука, крушака, шљива, трешања и др. још увек се могу пронаћи на нашем подручју као појединачна стабла или у мањим засадима.

Аутохтоне сорте воћа су непознатог порекла. Претпоставља се да су донете у некој од бројних миграција становништва током историје. Многе сорте су се адаптирале на наше услове и стекле нове особине у односу на своје исходне сорте, а неке су остале и непромењене. Сматра се да су многе сорте воћа и настале на нашим просторима (нпр. шљива Црвена ранка, шљива Драгачевка, итд).

На изложби «Старо и нестало воће Србије» биће представљено 64 сорте аутохтоног и одомаћеног воћа, међу којима су:

јабуке: петровача, памуклија, ружица, шарунка, фунтача, масњача, девојачка црвенка, крстовача, шимширка, овчији нос, слаткара, преспанка, тетовка, кожара, будимка, ђулица, ребрача, сенабија, колачара и друге;

крушке: јагодарка, видовача, илињача, петровчица, мирисавка, лубеничарка, сијерак, медунак, стамболка, округлица, месњача, јарац, такиша, караманка, базва, јерибасма, калуђерка, тепавац, михољача, зимњача, лончара, овчара, кантаруша и туршијара;

шљиве: црвена ранка, пожегача, белошљива, округлица, црвени пискавац, горчивка, говеђача, тургуља, панађурка, моравка, бардаклија, пандара, али и друго воће нашег подручја.

Један део изложбе посвећен је употреби јабуке и шљиве у народним обичајима и традицији код Срба, воћки као светом дрвету – запису, као и изводу из архиве старих и ретких књига из области воћарства које датирају из 19. века.

Изложбу прати и публикација «Старо и нестало воће Србије» аутора Александре Савић, у којој је дат илустрован приказ аутохтоног воћа Србије са аутентичним фотографијама српског села.

Циљ изложбе је да се представи богатство и разноврсност великог броја сорти аутохтоног воћа наших простора, које је потребно истражити, забележити, али и сачувати, као и промоција руралне баштине и афирмација традиционалних вредности које су од значаја за нашу средину и њено памћење.

Изложбу организује Природњачки музеј у Београду у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе у Новом Саду. У реализацији су учествовали: Музеј Војводине, Етнографски музеј у Београду, Народни музеј Крагујевац и Пољопривредни факултет у Београду.

Аутор изложбе: спец. Александра Савић, музејски саветник, Природњачки музеј

Аутор цртежа: Бора Милићевић, ликовни техничар, Природњачки музеј

Дизајн: Снежана Рајковић

С поштовањем,

Природњачки музеј

www.nhmbeo.rs

www.facebook.com/Kalemegdan3

Покрајински завод за заштиту природе

Радничка 20а, Нови Сад

www.pzzp.rs

Контакт аутора: Александра Савић 063 1011949